Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

АВГУСТ
10
Четверг
1939 он
№ 183 (2813)
Сэн 10 мунгэ

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумай ОРГАН.

Bolьşeviig deloviitostiin tyleo

Bolьşeviig paarti xadaa şine, zaar tiipiin xydelmerilegleeninec-staalineciiji xyzyylee. Paarti bolbol byxii ina ba partiiina bişe bolьgyydei xydelmeridenь leeie-staalinska stiiliiiji nebteen baina. Nyxer Staalin a „Leniniizmiin yndehe huud tuxai“ gehen eeriingee bol soo, ene stiiliiiji klasskaar todorxoilhon baina.

e stiiliiin onso zyilnyydenь jym gebel: a) orodoi lycioonno dalaisa ba amarikaanska deloviitostь. xojor onso zyilnyydiiji iina ba gyrenei xydelmerilegedyylelge xadaa leniiin stiilь bolno“. Saaşaa:

Orodoi revoliycioonno daxadaa—hanal bodoliiji hergşe, uragşanь tatan jabuuxuuşaniiji ebdegşe, peektiiviiji ygegşe, tere boxysen myn. Tereengyiuragşaa jamaraarşji dabn argagyi baina“.

merikaanska deloviitostь a—haad xaaltiiji mededegba mederdeggyi, eeriingee viito xatuu zorigooroo bya ali byxii xaaltanuudiiji uldag, tereengyigeer baialtiin serьjoozno xydelmexxiin argagyi, tiin byri xanşji xereg haanь, zygeer exilhen xeregee esestenь engyi baiza şadaxagyi, te buligdaşagyi xysen bai-

yxer Staalin xadaa, yreehen i barimtalalgahaa, manai rnuudiiji hergiilyylne. Ameska deloviitostьde negeegdehen baigaagyi haa, recioonno dalaisa bolbol oliycioonno“ xoohon maniiçina, xoohon abiaan bolubilşaxadaa bolxo baina.

merikaanska deloviitostь a, xerbee orodoi revoliynno dalaisatai zoxildoogyi urbalgada xyrgeze bolxo, axir ba priincipgyi destvoda xubilan urbaxaar na. Nyxer Staalinai xele i johoor, zybxen le, oro revoliycioonno dalaisiiji ikaanska deloviitostьtei dyylelge xadaa „xydelegşe—leeniniciin xysed ji, xydelmeride leniniizmiin iiji“ bidenerte ygexe bai-

olьşeviig deloviitostь—par a ba gyrenei xydelmerilegton ynete şanariinь. Bolьgyyd—xeregei xynyyd. ener xadaa manai oronoi riiji şinedxen xubilgaa. Ter xadaa tereniiji şine zaduudaar, kanaalnuudaar, roduudaar tyxeegee Tedener aa dereevniiiji socialiis laad re oruulaa. Tedener xadaa aant jixe maşiinanuudai azaxytelberilne. Soveed zasatyryyşiin zilnyydte, daisad aa bideneriiji, „prostoi xydiiji“ xaişan geze naadalhem. Tedener xadaa, Xuustroiji handargahan, byrazin gyrenei apparaadiiji dehen xydelmerişen ba taşan bolbol şine stroiji, proarska gyrenei şine apparaaji baiguulza şadaxagyi geze, rmijaa, azaxiigaa jabuulza şaxagyi geze naidan, hanaagaa hadag baigaa. Byrzyaziin ede ldalganuudhaa jyyşji yleeri.

Manai partiiina, gyrenei, axiin, xudaldaa-kooperatiivkaadrnuud xadaa tyrgeer gana ba yderbyride ulam izarna, tiin, tedenerei saanxi amzaltanuudanь, tedene, xydelmeridee erxim stiiliiişudalalgiin xemzeetei sexe risaatai baina. Eneende tualga xadaa—manai partiiina ganizaaca byxenei, xytelbelegşe byxenei sexe ujalganь yn.

Bolьşeviig deloviitostь xadaa azalai erxim deede kylьtyyriiji tyleblene. Eneegeer, baga bişe dutuunuud manaida baihiijinь, olon faaktnuud gerşelne. „Praavdada“ garhan, „Sagai yne“ geze, V. Komaroovai statьjaaji zyblen xelselge bolbol eneenei illiystraaca bolno. Tus statьjaagai aavtor xadaa manai yiledberiiin dunda ba baga komandiirnuudai sagaa geedeg jabadaliijinь todoor eliryylen xaruulba. Tere statьjaa xadaa olontooto ba xaluun ootkliguudiiji gargaa.

Jyyn tuxai nyxedyyd bişeneb, xeleneb?

Negel jyymenei tuxai: manaida sagiiji segneze şadanagyi, sagiiji xiamagadanagyi gelsene. Raioonoi gyisedkoomoi tyryylegşe, ceexiin naçaalьnig, leektor, partkoomoi sekretaarь, erdemte, fintahagai slyyzaşçi, pedagoog, voodnig, maaster—ede byxen, xaluunaar ba xanamzataigaar bişegdehen bişegyyd soogoo, xydelmeride kylьtyyregyi baihanda, sagiiji xaişaxeregeer yrideg baihanda gomodono.

Geelte xaişan geed bii bolnob?

Negedexieer, predprijaatinuudta ba yçrezdeeninyydte xydelmeriiin gurimnuudtai baihan deerehee, yiledberi deere ceexnyyd xoorondiin ba ceexiin dotoodiin planiirovani geegdene, xangalgada tahaldaxa uşarnuud bii. Xydelmeride narin şanga gurim baidaggyi uşar—ene xadaa xamagail tyryyn samotioogto, hyyleerenь ştyrmovşçiinede xyrgedeg.

Xojordoxioor, xynyydiiji zoxistoigoor tabilgada ba dyyrgeltiiji şalgalgadaxi dutagdalnuudhaa, zarim nyxedyyd xadaa xydelmeriiiji, eehediingee medelde baigşadta naidaxahaa aldag ba jyyme byxende le eehedee orolsodog.

Gurbadaxiaar, predprijaatinuudta ba yçrezdeeninyydte xereggyigeer demii huulgahaa, moodo bolşohon „hyniiin tuxaşaralgahaa“, ceexiin naçaalьnig xadaa xydelmeriee dyyrgeed, oşoxo argatai baihan aad le, direektorte xeregtei bolşuuzam geze aiza baidag. Hyniiin tuxaşaralgada duratad xadaa „yiledberiiin tylee hanaagaa zobodog“, „esedeggyi“ xynyydei aldar soliiji jyyndeşjib, olzo abaşanxai.

Ede metiin zanşalnuudai rezylьtaadanь xezeedeşji nege ba xezeedeşji otricaatelьna baina. Xynyydte, huraisaxa, unşaxa, eeriingee xydelmeriiiji bodozo yzexeşji sagiinь ylenegyi.

Ede nyxedyyd xadaa tekyyşçe xeregyydte tolgoigooroo şungan orozo, „tekyyçketei“ ebseze, ideine talaaraa jadarna.

Sagiiji hengergyigeer yrideg kanaalnuudai negeniinь xadaa zasedaatelьska xoohon xeereldeen bolno. Zasedaaninuud ba suglaanuud yşeel danşji olon baina, olonxidoo le tedeende muusa beledxedeg, xozomduulza exildeg, organizoovanno bişeer yngergedeg baina.

SSSR-ei aradai azaxiin xygzeltiin gurbadugaar tabanzilei plaan tuxai eeriingee istoriiçeska togtoomzo soo, „gurbadaxi tabanzilei plaanaar tabigdahan zorilgonuudiiji gyisedxexiin zorilgoor“ byxii partiiina, soveed, azaxiin ba profsojuuzna organizaacanuudhaa „Azaxiin xytelberiiin bodoto operatiivnostiiji ba deloviitostiiji...“ erehen baina. Manai kaadrnuud xadaa orodoi revoliycioonno dalaisiiji amerikaanska deloviitostьtei zoxilduulan, xydelmeridee Leenin—Staalinai stiiliiiji şudalxa johotoi.

(Aavgustiin 5-nai, „Praavdiin“ tyryy bişeghee),

AXŞ-daxi avtomobiilьna promiişlennostiiin xydelmerişedei ilalta

Nьju-Ioork, aavgust 6. (TASS). Byxeli hara soo yrgelzelhen, avtomobiilьna predprijaatinuudai kvalificiirovenne doloon miangan xydelmerişenei zabastoovko bolbol xydelmerişenei talada ilaltaar dyyrebe. Zabastoovko bolbol zuun miangan xynei baidag smeezne zavooduudai xydelmeriiiji zogsooxo gehen baigaa.

Xydelmerişed bolbol xydelmeriiin xylehiiji jixedxexe ba 42 fiirmenyydte proforganizaacanuudiiji oficiaalьna mederexiiji tuilahan baina.

Tariaa xuriaalgada operatiivna xytelberi xeregtei

Xuriaalga—sezoonno xereg

Xori, (telefoonoor abtaba). Xoriiin aimagai zarim kolxoozuudai poolinuud deerexi şine urgasanuudanь xuriaalgiin tyryyşiin, şilen tyyberilen jabuulxa xydelmerinyydiiji hajaar exilxe byxii ysloovinuudiiji bii bolgono.

Xedii tiime baibaş, aimagai olonxi kolxoozuud xadaa ene zilei urgasa xuriaalgada xysed belen bişe. Tiime kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol xuriaalgiin zizexen xeregselnyydiiji (meşoog, tarmuur g. m.) beledxelgede şuxala anxaralaa tabinagyi, „xuriaalgiiji tereengyigeer tiigen-iigen yngergexebdi“ gehen tendeenciiji gargana. Gadna, xede xeden kolxoozuudta zernosyşiilkenyyd belen bişe, xuriaalgiin plaanuudanь zarim kolxoozuudta tobşo bişeer, konkreetne bişeer tabigdahan baina. Polevoi staanuud xysed belen geze myn le xelexeer bişe. Voroşiilovoi (tyryylegşenь nyxer Namsaraajev), Moolotovoi (tyryylegşenь—Ciibikov) ba Leeninei (tyryylegşenь nyx. Deennikov) neremzete kolxoozuud bolbol xuriaalgiin zizexen xeregselnyydiiji xysed beledxeegyi, jyrenxiideel xuriaalgada tiime hain gexeer beledxelgyi baina. Doodo-Xudanai selьsoveedei, Voroşiilovoi neremzete kolxooz bolbol xamta 250 meşooguudiiji beledxexe johotoi aad, aavgustiin negende oroidoo 25 meşooguudtai baina.

Gexetei xamta, Xezengiin MTS ede kolxoozuudhaa deere bişe baidaltai. Tus MTS bolbol aavgustiin I-de xuriaalgada negeş ceentner goriuuçiiji beledxeegyi baina. MTS-einь direektor nyxer Nefeetьjev bolbol eneeniiji xytelberiideggyi, ene xeregiiji dam, bişe xydelmerilegşedte daalgaşxidag baina.

Urgasiiji todorxoiloigo aimag dotoroo myn le xangaltagyigeer jabuulagdana. Raiypolnarkomzaagiiji daagşa nyxer Bolduunnikov bolbol „urgasiiji todorxoiloigo minii xexe xydelmeri bişe, eneeniiji kolxoozuud, MTS-yyd jabuulxa jym“ geze, BKP(b)-ein CK-gei ba SSSR-ei SNK-gei 1939 onoi main 28-nai togtooliiji hain medexegyi baihanaa xaruulza baina.

Negeer xelexede, xuriaalgiin jabuulagdaxaar bolood baixada, kolxoozuud tereende xysed hain beledxelgyi baina. Aimagai xytelberilxii oorganuudai, MTS-yydei ba kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol xuriaalga— sezoonno xereg geze byxeer, yşee daxin oilgozo, tereende hain beledxeliiji ba terenei sag soogoo erximeer xuriaagdalgiiji xangaxa ujalgatai. Edener xadaa xuriaalgiin tylee xysed xariuusaxa johotoi.

D. D. Dugaroon.

Amzaltanuudaar ugtaba

Manai Buriaad-Mongoloi xydee azaxiin tyryy xynyyd bolbol xydee azaxiin Byxejuuzna Viistavkiin neegdelgiiji gaixamşag amzaltanuudaar ugtaba.

Kabaanskiin MTS-iin traaktorna brigaada (brigadiiranь nyxer Filonoov) bolbol ijyyliiin 10-da traaktorna xydelmerinyydeigee zilei plaaniiji dyyrgeze şadahan baina. Erxim brigaada xadaa xamta 2917 gektaar gazariiji xaxalza, 4356 kilograamm goriuuçiiji ekonoomilbo. Brigadiir Filonoov, ene brigaadiin traktoriist nyxer Jaakov Treeskin gegşed socialiis gazartariaalangai ilaltanuudiiji bygede aradai xaralga—xydee azaxiin Byxesojuuzna Viistavkede xabaadagşad myn. Erxim traktoriist Treeskin xadaa zileigee plaaniiji 110 proceent dyyrgebe. Myn, Kabaanskiin MTS-iin traktoriist nyxer Çerkaaşin bolbol ene zilei sezoon dotor Treeskintei socsorevnovaanida orolsozo, erxim hain pokazaatelьnuudiiji tuilaa. Çerkaaşin xadaa traktorna xydelmerinyydeigee zilei plaaniiji 156 proceent dyyrgeze, xamta 593 kilograamm goriuuçiiji ekonoomilbo.

Xiaagtiin amagai, Kaganooviçiin neremzete kolxoozoi hytovaarna feermiin 4 dojaarkanuud bolbol Badmaajevaagai xytelberi doro, malazaldaa bata bexi tezeelei baaziiji baiguulalgada aktiivnaar xabaadanad. Edener xadaa yder byri 0,45 gektaar sabşalangiiji garaar sabşaxa noormotoi aad, 0,60 gektaar xyrter sabşanad. Tiigexiingee xazuugaar, edener bolbol arban taba-taban ynieediiji ydertee xojor daxin haaza baidag jym. Edenei xaruuhalza baihan tugalnuudanь myn le targan tobirnuud, edener jixe hy haanad.

Muxar-Şiberei aimagai, Voroşiilovoi neremzete kolxoozoi hy-tovaarna feerme bolbol mynee 156 tolgoi tugaltai. Ene feermiinxid bolbol tylnyydiiji hainaar xaruuhalalgada jixe orol dostoigoor, xariuusalgataigaar xandadag ba tiimei xadanь tylnyydenь jixe hainuud. Feermiiji viistavkede xabaadagşa nyxer Radioonov xytelberilne.

Zagarain aimagai, Noovo-Briaanskiin selьsoveedei, Teelьmanei neremzete kolxoozoi xoninoi tovaarna feermiin xonişo, viistavkede xabaadagşa nyxer Maanzurev bolbol ene zilde 100 tolgoi exe xonid byrihee 113 xurigadiiji byten byrineer xaruuhalza abhan jym. Tus kolxoozoi feerme xadaa xamtadaa 3112 tolgoi xonidtoi baina. Mynee, tylnyydiiji abalgiinь plaan 108 proceent dyyrgegdenxei. Tus kolxooz bolbol 1939 ondo 47,27 ceentner noohiiji xudaldaza, 131292 tyxerig myngenei doxood abahan baina. Ene kolxooz xadaa mynee zilde xamta 5 toonnhoo jixe noohiiji xaişalza abaa. Noohonoigoo doxoodoor eertee nege elektrostaanciiji togtoobo.

Manai respyyblikiin kolxoozuud bolbol xydee azaxiin Byxesojuuzna Viistavkiiji iimenyyd amzaltanuudaar ugtaba.

B. Angaarov.

Tariaa xuriaalgiiji xytelberilnegyi

(Petropaavlovka, aavgust 4. Manai sobkoorrhoo).

Zediin aimagai, „Avangaard“, Bydioonniin ba Kalandaraşviiliiin neremzete, „Leeninei zam“, „Kraasna Oktiaabrь“ ba busad olon kolxoozuud bolbol tariaa xuriaalgiin xydelmerinyydiiji ijyyliiin 27-28 ydernyydte exilhen baina. Myn tereşelen, aimagai xede xeden kolxoozuud ygleederhee xadalgiiji exilxee baina. Jyrenxiidee, aimag dotor xuriaalgiin maassova xydelmerinyyd exilegdeze baina.

Gexetei xamta, AZO-goi xydelmerilegşed bolbol aimagaigaa kolxoozuudai tariaa xuriaalgiiji exilhen tuxainь medenegyi, ene xeregte bespeeçnostiiiji gargaza baina geze serьjooznoor temdeglexe xeregtei.

Ene xadaa AZO-goi xytelberilegşedei kabineedtee sagaa yngergeze, tariaa xuriaalgiiji operatiivna xytelberieer xangaagyi baihiinь gerşelze ygene.

Ceb. Zimbeejev.

1688700 tyxerigei urihalamza realizovaalagdaba

Manai respyyblikiin azalşad bolbol Gurbadugaar Tabanzilei (xojordoxi zileinь viipyskiin) gyrenei urihalamzada ugaa jixe debzelteteigeer bişyylne.

Urihalamziiji zaxin abalga xadaa ton organizoovannoor ba amzaltataigaar yrgelzelze baina. Xydelmerişed, soveed intelligeence, slyyzaşçiner ba kolxoozniguud bolbol urihalamziiji ton jixe syymmede, todorxoilon xelebel, hariingaa xyiehende, terenhee ylyy gartar zaxin bainad.

Ene onoi aavgustiin 7-noi medeegeer, manai respyyblike dotor 16887000 tyxerigei urihalamza zaxin abalga bolbo. Myn baha yngeregşe zilei aavgustiin 7-noi yder 8784000 tyxerigei urihalamza realizovaalagdaa hen.

Eneenhee medexede, ene zilde urihalamza zaxin abalga xadaa yngeregşe zileixihee ylyy hainaar yngergegdeze baihaniinь eli.

Italьjaanska aarmiiin maneevrnyyd

Nemegden jirehen medeenyydei johoor, Itaalidaxi Poo myrenei doliinodo bolzo baihan jixeşeg maneevrnyyd bolbol 8 yderei torşo soo yrgelzelne. Maneevrnyydei raioondo gansaxan le germaanska, japoonsko, ispaanska ba vengeerske zurnaliistnuud oruulagdaxa geze temdeglexeer baina.

Gyrende ybehiiji sag soonь tuşaaxa

Mynee xyrter, Kabaanskiin aimagai zarim kolxoozuud bolbol gyrende ybehe tuşaalgiin xydelmerinyydiiji exileedyi baina. Kabaanskiin aimagai kolxoozuud bolbol ijyyь hariin torşo soo, gyrende ybehe tuşaalgiingaa plaanai 30 proc. tuşaaxa baigaad, aral geze 12 proceentiijinь tuşaaba. „Pyytь Socialiizm“, „Main I“ kolxoozuud xadaa ybehe tuşaalgiin plaaniiji oroidoo 27 proc. dyyrgebe. Ede kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol gyrende ybehe tuşaalgiin plaaniiji sag soonь dyyrgelge xadaa unaagai ba kolxoozniguudai xysiiji hullaza, bişe xydelmerinyydte tabilgiiji xangaxa baina geze yşee xysed oilgoogyi. Gexiin xazuugaar, „Şine zam“, Kaarl Maarksai neremzete, Steepno-Dvoreecke ba Kabaanskiin selьsoveedyydei kolxoozuud bolbol mynee xyrter gyrende ybehe tuşaalgiiji exileegyi, pozoortozo baina. Tus kolxoozuud bolbol ene xeregte şuxala anxaralaa tabidaggyi, eneende unaagai xysiiji tabidaggyi baina. Edener xadaa gyrende ybehiiji sag soonь tuşaaxa byxii argabaidaltai. Gansaxan le, tereeniiji organizovaalxa xeregtei.

Iime ysloovido, Tyryntaajevska selьsoveedei, Ordzonikiidziin neremzete kolxooz bolbol aimag dotoroo ybehe tuşaalgiiji egeel tyryylen dyyrgee.

Gen. Bazaanov.

Gadaadiin gazeedyydhee

Abissiinidexi baidal

Abissiiniiji faşiis Itaaliiin ezemden abhan saghaa xoişo gurban zil yngerebe. Italьjaanska xebiel bolbol abissiinske ugsaataniiji „yxedxyylxe“ operaaciin yjede okkupacioonno seregyydei geehen xyn zonoi geegdel tuxai xuriaangii medeenyydiiji xaajaaxan gargaxahaa bişeer, şine koloonidoxi baidaliiji duugaixan yngereze baina. Ene „yxedxyylelge“ geeşenь jyyn gehen udxataib, ynendee xadaa mynee Abissiinide jyyn bolzo bainab? „Se Syar“ geze francuuzska gazeedte hajaxan xeblegdehen medeesel ene deere tabigdahan asuudalda xariuu ygene.

—Mynee Addiis-Abeeba jixel gaixaltai oron bolood baina,—gazeed bişene,—Abissiiniiin ton zaxa yzyyrei proviincanuudhaa xudaldaa naimaa şirehen xeden olon xarabaanguudai jireze baidag, tere urdiin stoliiçno goorod xadaa mynee jixe bexilemei laagerь bolonxoi. Goorod xadaa seregyydeer dyyrenxei. Tendehee xeden poolkanuud proviinca elьgeegdedeg ba xeden nedeeli yngereed baixada hularaza eseşenxei, sostaavaigaa xeden xubiiiji aldazarxinxai, ybeşen xamşagta ba xada xabsagai gazaraar bolhon şiryyn berxe dainda nerbegdeşenxeinyyd busadag baina. Ede sag yrgelziin ekspediicenyyd xadaa gansai tyzeemne seregyydei tuilamaar baina. Şoa proviinciin tyzeemcenyydhee byridehen, „abissiinske bataloonuud“ geze nerlegdedegyydiiji abaad yzee haa, tedende naidaxa argagyi: tedener zebsegee abaad, xeden olooroo daisanaigaa talada orodog baina.

Byxii abissiinide italьjaanska seregyyd bolbol Addiis-Abeebehee gaduur, miil xeden tomoxonuud pyynktnyydiiji—Deessije, Xarraar, Diire-Daya, Adyi, Aksym—ba xeden toonoi bexilemei dereevninyydiiji eehediingee garta bariza baina. Addiis-Abeebehee 30 kilometr gazarta, raas (kniaazь) Gerzeeso tyryytei 25.000 partizaanska otriaaduud bolbol zam xarilsaanuudiiji ba italьjaanska seregyydei baazanuudiiji ajuul doro bariza baidag. Partizaanguud ba italьjaancuud xojoroi xoorondo bolhon baildaanuud zarimdaa Addis-Abeebe şadar boldog baina.

AXŞ-daxi bairiin kriizis

Arba milliioon amerikaanska bylenyyd—AXŞ-dai byxii xyn zonoi gurbanai nege xubinь—bairiin plooşçadьto xeregtei. Tedener tomonuud gooroduudai byryyl xaranxii, uitan xabşal tryyşçovonyyd sooguur, xydeegei raioonuuddaxi xyiten, noiton, ebderhen, butarhan gerxenyyd sooguur azahuuna.

AXŞ-gai kommuniis paartiiin oorgan—„Deili yorker“ bolbol bairiin xursa kriizisei bolzo baibaşji, amerikaanska barilgiin promiişlennostь xadaa unaxiin tuilda baina, hyylei medeegei johoor, AXŞ-da azal xydelmerigyi milliioon şaxuu barilgiin xydelmerişed toologdozo baina geze zaana. Myn barilgiin, modo xiyreedelgiin, ceementiin, şilei g. m. yiledberinyydtei niagta xolbootoi, busad xeden halbarinuudta bahal xeden zuugaad miangan xydelmerişed azal xydelmerigyi baina. Bairiin barilganuudiiji finansiirovalxa zeeri ygei, gebeş nьju-Ioorksko baankanuudta xeden milliaard doollar xebtene. Myn „Deili Yorker“ bolbol AXŞ-da bairiin barilgada haad xeze baigaa şaltagaanuudai negen xadaa barilgiin materiaalnuudai treesteer baiguulagdahan monopoolьno ynder sengyydei sisteeme myn bolno geze temdeglene.

Fraancada tyrelgiin toogoi xorolgo

Francuuzska „Figaaro“ gazeedei medeesehenei johoor, ende hajaxan bolhon notaariusuudai sjeezd deere, Fraancada aradzonoi xubilahan tuxai şine medeenyyd xaruulagdahan baina. Ene medeegei johoor, Fraancada exenerei tyrexe jabadal xorohoor baina. 9 milliioon francuuzska bylenyydei 2820000 bylenyydenь oroidoo nege nege xyygedtei. 1935 onhoo 1939 on xyrterxi sagai turşo soo tyrelgehee yxelgiin olon bolhonoi rezylьtaadta, Fraanciin xynzonoi too 53000 yseen boloo. Xynzonoi tyrelgiin iime teempiin baigaa haa, 40 zil bolood baixada, Fraancada 12 milliioon xygşed byxende 3 milliioon xyyged xyrtexe bolxo baina.

Партийна ажабайдал

Кадрнуудые политическэ талаар хумуужуулхэ

„Гурбадахи табанжэлэй гол зорилгые—ажалшадые коммунистичэскэ ёһоор хумуужуулхэ зорилгые хунуудэй сознанида капитализмын үлэгдэлнүүдые дабаха зорилгые амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада, социалистическэ байгуулалтын практическа зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тулада, капиталистическэ хүреэлэлгэдэ ба тэрэнэй агентурада эсэргүү тэмэсэлдэ хатуужанхай байхын тулада, манай кадрнууд хадаа теорёор, тайлбарилан хэлэхэдэ, общественнэ хүгжэлтын ба политическа тэмэсэлэй законуудай знаняар зэбсэглэгдэһэн байха ёһотой“—гэжэ ВКП(б)-эйн XVIII съезд дээрэ нүхэр Жданов хэлэһэн байна.

Кадрнуудые теоретическэ ба политическэ хүмүүжүүлэлгэ хадаа партийна ба советскэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдөөр ба бүхы кадрнуудаар бэелүүлэгдэхэ ёһотой ба бэелүүлэгдэжэшье байна.

Улан-Удын, Пригородно районой, Иволгын МТС-эй мастерскойн стахановцууд—кузнец нүхэр Сильванов ба токарь нүхэр Юндунов гэгшэд үдэр бүриингөө нормые 250-300 процент ба слесарь нүхэр Будаев—150-200% ходоодоо дүүргэдэг байнад. Мүн ремонтын үедэ стахановскаар хүдэлмэрилдэг трактористнууд ба комбайнёрнууд олон байһан байна. Нүхэр Каретуевай бригадынхид болбол пар хахалалгынгаа планиие үлүүлэн дүүргэнэ. Энэ бригадада агитагор нүхэр Гамзиков хүдэлмэрилнэ, политическэ-массова хүдэлмэринь практическа хүдэлмэри дээрээ һайн результат харуулжа шадаа.

Тиигээд, тус МТС-эй хүдэлмэридэ бага бэшэ дутуу зүйлнүүд бии. Илангаяа хүдэлмэришэдэй дунда политическа хүмүүжүүлгын агитационно хүдэлмэри хангалтагүй.

Помполит нүхэр Переновой, партийна-политическэ хүдэлмэриие массын дунда большевистскэ методээр организовалдаггүй дээрэһээнь, агитаторнуудыншье хүдэлмэрилдэггүй байна. Иигэжэ массова хүдэлмэриин һуладаһанай результадта, ВКП(б)-эйн XVIII съездын материалнуудые гүнзэгыгөөр шудалаха ябадал муугаар ябуулагдана.

Жэшээнь, энэ МТС-эй мастерскойе эрхилэгшэ нүхэр Усов хадаа үнгэрэгшэ жэлһээ хойшо орохые хүсэжэ, 10-10 жэлэй партида партийна стажи тай 2 хүнһөө рекомендаци абаад, үлэһэн рекомендацинуудые олонгүйгөөр болишоһон байгаа. Тээд, нүхэр Усов партида орохые мүнөө хүртэр хүсэжэ байгааш һаа нүхэр Ждановай доклад ба партиин шэнэ уставтай танилсаагүй байха юм.

Трактарист нүхэр Бриков хэлэхэдээ, „манай дунда партида орохые хүсэгшэд яһала олон бии. Биш партида орохо байгааб, тиигээд парторганизациһаа нэгэш хүн ябажа, бэдэнтэй беседэ хэгүй, партида орохо дуратай хүнүүдтэ практическа туһаламжа үгэхэ ябадал нэгэш байгаагүй“—гэнэ. Нүхэр Бриковой үгэ тон зүб, хэдэн олон хүдэлмэришэд, трактористнууд ба комбайнернуд—хүдөө ажахын эрхим хүнүүдэй дундаһаа ВКП(б)-эйн XVIII съездһээ хойшо нэгэш хүн партиин зэргэдэ ороогүй байна.

Гадна, тус МТС-эй хүдэлмэришэдэй дунда социалистическэ соревновани болбол үндэр дээдэ шатада үшөө һайнаар табигдаагүй.

Иимэһээ, июлиин 15-да парай хахалалгые дүүргэхэ ёһотой байһан аад, август 1-дэ хоёрдохихахалалгын планиие мын 43,6% дүүргээ.

Ушар иимэдэ, Иволгын МТС-эй дэргэдэхи партийна организаци (парторг ба помполит нүхэр Перенов) ба МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд хадаа дээрэ заагдаһан дутуу дануудаа ойрын сагта ликвидировалжа, кадрнуудые политическа знаняар зэбсэглэн, политико-массова хүдэлмэриие ажахын хүдэлмэритэй зохилдуулан табиха зорилготой болоно.

Н. СИБИРСКАЯ.

Коммунистнуудай авангардна роль

Зайграй. Горхон станциин депогой начальник, ВКП(б)-эйн член нүхэр Кирелюк болбол массын сохом һайн организатор, залуу хүтэлбэрилэгшэ мүн байна. Нүхэр Кирелюкын депогой хүтэлбэрилэгшэ болоодүй байхадань, тэрэ депогой паровозууд хадаа ходоол муу байдалтай байжа, нормоһоо үлүүлэн углиеэ галдажархидаг байгаа һэн.

Паровозно паркын тиимэ байдалынь хаража, нүхэр Кирелюк хадаа эхин түрүүшиингээ зорилгодо, машинистнуудые техническэ талаар һургаха ябадалые организовалжа, паровозуудаа зүбөөр эксплоатацилха, түлишые экономилхо ба бэшэ бэшэ шухала асуудалнуудые эрхилээ. Энээнэй результадта, март һара соо 36 тонн 81 килограмм, июнь соо 73 тонн түлишэ экономилогдоһон байна.

Партиин кандидат, машинист—инструктор нүхэр Бурцев хадаа массын дунда политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие тон һайнаар ябуулна. Машинист Колесников болбол энэ жилэй эхеэр углиеэ нормоһоо үлүүлэн гаргашалдаг ба паровозоо һаланаар абажа ябадаг һэн. Нүхэр Колесников хадаа нүхэр Бурцевэй зүрһөө үдэр бүхэндэ практическа туһаламжа абажа байдаг дээрэһээ, мүнөө тон һайнаар хүдэлмэрилдэг болжо, июль һара соо 19,5 тонн түлишэеэ экономилһон ба общественнэ хүдэлмэридэ активно хабаадалсадаг болоо.

Мүн, коммунист нүхэр Калинин А. болбол машинистаар хүдэмэрилдэг ба һара бүхэндэ углиеэ экономилдог, техническэ экзаменаа отлично үгэһэн байна.

Замые шалган харагша, ВКП(б)-эйн член нүхэр Уроппа, өөрынгөө даабарита замые отличноор байлгадаг стахановец юм. Тэрэшэлэн, депогой хүдэлмэришэ нүхэр Андреева өөрынгөө хүдэлмэриие һайнаар дүүргэдэг дээрэһээ, хэдэн дахин премировалагдаа.

П. Скуратов.

Xiliin saanahaa telegraammanuud

Kompaartida ba komsomooldo leiboriistnuudai orolgo

„Deili yorkeer“ gazeed bolbol angliiiska komsomooloi zergede zaluuşuudai leiboriistske sojuuzai çleengyydei orolgo tuxai medeesene.

Hajaxan Portsmyytede, zaluuşuudai leiboriistske sojuuzai suglaanda jirehen 37 xabaadagşadhaa 32 xynyydiinь komsomooldo oroxiiji şiidxebe.

Loondonoi raioonoi Vestminsteerede, zaluuşuudai leiboriistske sojuuzai niutagdaxi organizaaca bolbol komsomooloi zergede xysed sostaavaaraa şaxuu orohon baina.

Leiboriistske paartiiin xeden elite aktiviistnuud bolbol hajaxan kommuniis paartiiin zergede orobo. Kompaartiiin zergede orogşodoi olonxinь, leiboriistske paartida baihanai olon zilei staaztai baina.

Loondon, aavgustiin 7.

Keenidexi zurgaan miangan xydelmerişenei zabastoovko

Mombaasahaa, „Repobliik“ geze francuuzska gazeedei medeesehenei johoor zyyn Aafrikada baihan angliiiska kooloniidoxi Keeni goorodto 6 miangan tyzeemne xydelmerişed bastovaalna.

Zabostoovko xadaa xydelmeriiin xylehenyydiiji deeşelyylxiin tyleө temesedeg niftianoi kompaaniiin xydelmerişedei dunda exilhen, ba promiişlennostiin busa xeden ooblastьnuudai xydelmerişediiji ton tyrgeөr xabaaduulhan baina.

Zasaguud bolbol Mombaasa poortiin xydelmerişedei bygedeniitiin zabastoovkohoo aina. Jirehen xojor paroxooduud bolbol tovaarnuudaa buulgangyigeөr poortiiji orxizo zailaxa baatai bolhon baigaa.

Aavgustiin 7, (TASS).

Germaanidaxi vojeenne beledxelgenyyd tuxai angliiiska xeblel

Loondon, aavgustiin 7. (TASS). Angliiiska xeblel bolbol maneevrnyydii yngergexiin zorilgonuudaar jabuulagdahan germaanska mobilizaacalgiin ugaa jixe xemzeede anxaralaa xanduulna. „Taiims“ gazeedei medeesehenei johoor yngerhen zilei aavgust ba sentiaabьda, Germaani xadaa Çexo-Slovaacka xiliin dergede, nege milioon 750 miangan xynyydiiji asarhan baina. Ene zilde Germaani xadaa poolьsko xiliin dergede, yngerhen zileixitei sasuu tootoi xynyydiiji asarba. Tere yjede Italii xadaa өөriingөө aarmiiin gläavna xysenyydiiji Pьjemoont ba Lombaardida, tailbarilan xelexede francuuzska ba şveicaarska xilenyydei dyte şadar skoncentriirovelhen baina. „Deili ekspreess“ gazeed bolbol xoito Itaalidaxi maneevrnyydte 300 miangan Italьjaanska soldaaduud xabaadaba geze bişene.

„Deili ekspreess“ gazeedei medeesehenei johoor Bavaarida ton olon rezreviistnyyd tatagdaba. Benziinei byxii zapaasuudanь, gazeed xelene, aarmiiin xeregselnyydte rekviziirovelegdehen baina.

Itaalo-francuuzska xile deere bolhon uşar

Pariiz, aavgustiin 6. (TASS). Francuuzska xeblel bolbol Niiccedexi italьjaanska koonsylьstviin xojor sotruudniguudiiji francuuzska zasaguudaar arestovaalhan tuxai medeesene. Aarest bolbol tamoozenne ba francuuzska zasaguudai talahaa kontroolьdo orongyigөөr itaalo-francuuzska xiliiji dabaza oroxiiji hedexedenь bolhon baina

Estoonsko xydelmerişedei ekonomiiçeska temesel

Taallin, aavgustiin 6. (TASS). Estoonsko zarim predprijaatinuudai xydelmerişed bolbol ekonomiiçeska xeden ereltenyydiiji fabrikaantnuudta duradxahan baina. Keellidexi cellyloidne faabrikiin xydelmerişed xadaa xydelmeriiin xylehiiji çaas soo 7 seent nemexiin erilte xebe. Kaardlaaska sembenei faabrikiin xydelmerişenei xamtiin suglaan bolbol xydelmeriiin xylehiiji 30 proceent nemexiijinь administraacahaa erelte xexiiji togtoobo.

Xitaddaxi vojeenne jabuulgannud

Centraalьna Xitaddaxi froont deere xubilaltanuud boloogyi.

Xoito Xitadta, Şanьsiin zyyn-urda talada baildaan yrgelzelne. Aavgustiin 1-de xitad çaastьnuud bolbol Geapiiniin xoino 40 kilomeetrte baihan Czanczziihaa japooncuudiiji soxihon baina. Japoonsko garnizoon xadaa ton jixe geegdelteigeer suxariba.

Urda Xitaddaxi froont deere xubilaltanuud boloogyi.

* * *

Aavgustiin 4-de, japoonsko 13 samoliooduud bolbol Gaynsii proviinciin baruu-urda talada baihan Lynşzoyji boombodobo. Terenei xoito yderte japoonsko 6 samoliooduud xadaa ene goorodto xojordoxijoo dobtolbo.

Aavgustiin 5-da, japoonsko 18 samoliooduud xadaa Gaynsii proviincadaxi Gyiliiniiji boombodobo. (TASS).

Germaanska promiişlennostiin xyşer xynde polozeeni

„Nьjuu Ioork taiims“ gazeedei medeesehenei johoor, Germaaniiin promiişlennostь bolbol vojeenne beledxelgenyydtei daşaramduulan serьjoogoor ba kvalificiirovenne xydelmerişenei xysөөr ton jixeer dutana. Xeden gooroduudta, olon tooto predprijaatinuud zogsoogdoo. Ilangajaa xyşer xynde polozeeni xadaa barilgiin, metallurgiiçeske ba yygolьne promiişlennostьde bii bolşohon baina.

Oficiaalьna medeenei johoor, gazeed xelene, mynөө Germaaniiin yygolьne promiişlennostьde 50 miangan xydelmerişed dutana, ene onoi hyylde 15 miangan xydelmerişed dutaxa baina. Ene probleemiiji şiidxexiin tula, zaluuşuudiiji, yygolьne promiişlennostьde .. xydelmeride elьgeexe tuxai zakoon beledxegdene.

Tereşelen, nyyrhenei jixeer dutagdalga xaragdana. 1939 ondo, Germaanida nyyrhiiji xereglelge bolbol 1938 onoixihoo gurba daxin urgahan baina. Nyyrhenei jixenxi çaastinь, ximiiçeske promiişlennostьde ba eldeb olon sintetiiçeske zameniitelьnyydiiji yiledberilgede abaaşagdana.

Aavgustiin 7, (TASS).

Çynciiniiji şineer boombodolgo

Loondon, aavgustiin 5. (TASS). Reiterei medeesehenei johoor, aavgustiin 5-nai yglөөgyyr japoonsko samoliooduud bolbol ene nedeeliiin torşo soo Çynciinde 4 daxin boombodobo. Baruun-xoito taladanь gernyydei byxeli kvartaalnuud ygei xegdebe.

Germaanska aarmihaa dezertiirstvo

Pariiz, aavgustiin 6. (TASS). Volьmeraanz-le-Miinde baihan Mozeeliiin medeesehenei johoor germaanska gurban soldaaduud xadaa xysed zebsegzelteigeer, francuuzska gadaada legioondo oroxiiji medyylbe.

Germaanihaa irlaandska pooslannigai busalga

Loondon, aavgustiin 6. (TASS). „Geinoolьds nьjuus“ gazeedei medeesehenei johoor, Eire praviiteljstvo bolbol өөriingөө Bolii gegşe pooslannigiiji profaşiis deejatelьnostida xabaadahanainь tyleө busaan asarxiiji duradxana. Bolii xadaa faşiis suglaanuud deere faşiis amarşalgiiji xyrgedeg ba ygenyydiiji xeledeg baina. Irlaandska posoolьstviin şiaad xadaa germaanska faşiistnuudhaa baihan baigaa.

Çynciinde japoonsko aviaaciin dobtolgo. ZURAG DEERE: Bombardiroovkiin zeertvnyydte mediciinske tuhalamziiji yzyylelge. (TASS-iin fotoxrooniko).

SSSR-ei Aradai Komissaarnarai soveedte

SSSR-ei Aradai Komissaarnarai Soveed xadaa angliiiska ba francuuzska vojeenne miissinyydtei xelsee jabuulxiin tulada vojeenne delegaaciin çleengyydeer dooro durasagdagşadiiji tomilobo:

1. Soveed Sojuuzai maarşal, SSSR-ei oborooniin Aradai Komissaar K.Je. Voroşiiloviiji (delegaaciin glavaa);
2. Generaalьna ştaabai naçaalьnig, negedexi raangiin komandaarm B.M. Şaapoşnikoviiji;
3. SSSR-ei Uhan-Seregei Floodoi Aradai Komissaar, floodoi xojordoxi raangiin flaagman N.G. Kyznecooviiji;
4. Agaarai-vojeenne xysenyydei naçaalьnig, xojordoxi raangiin komandaarm A.D. Loktioonoviiji;
5. Generaalьna ştaabai naçaalьnigai orologşo, komkoor N.V. Smoroodinoviiji.

Finaansova kampaaniiji bolzor soonь dyyrgexe

Gurbadugaar kvaartal exilheer, hara ylyytei bolzo baina. Ene kvaartalai finaansova plaanai dyyrgeltiiji şiidxexe ydernyyd exilee. Gebeşji, manai respyyblike dotor terenei dyyrgeltenь ton muugaar jabuulagdaza baixa jym.

Zarim aimaguudai finaansova oorganuud, soveed organizaacanuud bolbol gurbadugaar kvaartalai finaansova kampaaniiji erxim hain pokazaatelьtaigaar dyyrgexiin tula, konkreetne xemzeejabuulganuudiiji abaagyi ba tus seessinyydei zaabariiji bodoto xereg deerenь, yşөөl dutamag dyyrgeze baina. Ene talaar, manai respyyblikiin finaansiin narkomaadaişji xydelmeride dutuu zyilnyyd bii.

Todorxoilon xelebel, xojordugaar kvaartalai nalogovoi sboornuudai oroltonь ene onoi aavgustiin 1-nei medeegeer, manai respyyblike soo, byxii deere 31,4 proc. dyyrgegdehen baixa jym. Straxovaaniiin orolto arai geze 4 proc. bolhon baina. Ene xadaa udaan tesexiin argagyi baidal. Finaansova plaanai dyyrgeltiin talaar aimag, raioonuuddaxi baidaliiji todorxoilon xaraxa xereg bolno.

Xiaagtiin aimag bolbol eneeneişji urda teexi kvaartalnuud soo ton xoino geegdengi baigaa. Mynөөşji xamagai xoino şiregdenxei baihaar. Ugaa gaixaltaibolno. Iime tomo ba finaansova kampaaniiji bolzor soonь dyyrgexiin dyyren ysloovitoi aimag aad, mynөө xyrter gurbadugaar kvaartalaigaa nalogovoi tyleberinyydiiji miil 8,2 proc. bolgood baina. Tereen soohoo goorodoi xyn zonhoo oroxo johotoi kylьtsbooroi oroltonь 4,0 proc., xydөedexi xynzonhoo oroxo kylьtsbooroinь orolto—9,5 proc., xydөө azaxiin naloogoi orolto—1,2 proc. g. m. dyyrgegdeze baina. Sexiinь xelexede, ton zoxidgyi ba eşyyritei pokazaatelьnuud geeşel.

Unexөөrөө tiime. Teed, Xiaagtiin aimagai finaansova tahagainь erxilegşe Roomov gegşe bişiixanaarşji hanaa sedxilee zobodoggyi, xarin ton normaalьna baidal geeşe gehen zangiiji gargaad, bodoto ba taaramzatai xemzeejinь oroidooşji abadaggyi baixa jym. Gyrenei şuxala xereg—finaansova kampaaniiin dyyrgeltiiji, ynendөө, prestyypneer udaaruulza baihan, өөriingөө xydelmeriiji xemgyi muusa jabuulhan Roomov gegşiin niuur şaraijinь ulailgaxaar sag tulaa xa.

Muxar-Şiberei aimag bolbol myn baha aavgustiin 1-nei medeegeer, nalogovoi tatarinuudai oroltiijinь 9,7 proc. bolgoo. Xoito-Baigalai raioon—12,7 proc., Tarbagatain raioon—16,6 proc. dyyrgehen baina. Ede toonuud xadaa finaansova plaaniiji dyyrgexe talaar tus raioonuudai finaansova tahaguudainь ton muugaar xydelmerilhiinь eli todoor gerşelze ygene.

Ton biragyi pokazaatelьnuudiiji xaruulhan, dursagdagşa aimag, raioonuud xadaa respyyblikejee gedergenь tatana. Gyrenei biydzeediiji dyyrgexe ba aradai azaxiiji finansiirovalxa jabadalda jixeşeg toormoz xene. Gadna, azalşan maassiin elyyriiji xamagaalalga ba kylьtyyrne baiguulalganuudta zoriuulagdahan xemzeejabuulganuudai dyyrgeltiijinь udaaruulxa gy, ali tedeniiji finansiirovalxa jabadalda haad tybeg uşaruuldag baina.

Iimehee, finaansova xydelmerilegşedei aarmiiiji mobilizovaalxanь, tyryyşyylei xydelmeriiin oopediiji bygediin dostojaani bolgoxonь şuxala. Socialiis sorevnovaaniiin xysen tyges znaami doro, tereeniiji yrgen dalaisataigaar delgeryylhenei yndehe huuri deere, gurbadugaar kvaartalai finaansova kampaaniiji sag bolzor soonь dyyrgexiin tyleө zorimgoigoor temeseje!

C. Dor.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Гурэнэй Бурят-Монгол филармони болбол Бурят-Монгол хорто нэмэлтын набор хэхэнь. Энээндэ бурят-монгол хэлэ мэдэгшэд, 17 һоо 35 наһан хүртэр, ажилһаа таһаралтатайгаар ба таһаралтагүйгөөр абтаха. Абтагшад хадаа 125 түхэриг һөө 300 хүртэр стипендеэр хангагдаха. Мэдүүлгэ үгэхын болзор августын 25 хүртэр. Абалгынь испытани августын 15-һаа 30 болтор болохо. Мэдүүлгээ нимэ адресаар эльгээхэ: Улан-Удэ, Театр русской драмы, филармонии. ДИРЕКЦИЯ.

Адрес редакции: Центросоюзная 19 Теле фоны: редактора — 8-44, отв. секретаря 3-23, Сельхозотдел — 7-55, Промотдел — 5-07.

бурглавлит № 1120

БИАССР-ей ИВДИ-ай типографи.